

VIDENSPORTAL

om udsatte børn og unge

Børns oplevelser af vold i hjemmet i København

Mange børn har oplevet vold i hjemmet i København, men der er ikke meget kendskab til det på skolerne.

Af Tina Linaa, Socialstyrelsen

ØVRIG VIDEN

Sådan lyder konklusionerne i undersøgelsen "Børns oplevelser af vold i hjemmet", som konsulentfirmaet LG Insight har lavet for Københavns Kommune i 2009.

Knap 2800 børn i alderen 11-16 år fra Københavns Kommune har deltaget i en spørgeskemaundersøgelse. Herudover er der foretaget en lang række interviews med lærere, pædagoger, psykologer, socialrådgivere, sundhedsplejersker mm.

Undersøgelsens hovedresultater er bl.a.:

Voldens omfang og karakter

- 19 % af børnene har været udsat for vold
- 17 % af børnene har oplevet at andre i familien udsættes for vold
- Det er mest faderen, der udøver vold, og vold er mest udbredt i familier med arbejdsløse forældre og familier med etnisk minoritetsbaggrund

Hvad gør skolerne?

- Skolerne gør ikke nok for at opdage børn, som oplever vold i hjemmet
- Skolerne reagerer ikke i tilstrækkelig grad på bekymring om vold i hjemmet
- Indenfor og på tværs af faggrupperne er der meget forskellige holdninger til om alle former for fysisk afstraffelse kan defineres som vold

Vil du vide mere?

Børns
oplevelser
af vold i
hjemmet
i
København

Læs rapporten af LG Insight *Børns oplevelser af vold i hjemmet i Københavns Kommune (2009)*

(<http://www.lg-insight.dk/ff1/>)

Voldsramte_boern_KBH_Kommune_LG_Insig

I undersøgelsen dækker begrebet vold *fysisk vold*.

Målgruppe

Undersøgelsens målgruppe har været børn på 5.-9. klassetrin fra Københavns Kommune.

Herudover har målgruppen været fagfolk ansat på skoler i Københavns Kommune.

Knap 2800 børn i alderen 11-16 år fra Københavns Kommune har deltaget i spørgeskemaundersøgelsen.

Og 75 fagfolk (lærere, pædagoger, psykologer, socialrådgivere, sundhedsplejersker mm.) har været inddraget i undersøgelsen via personlige interviews og fokusgruppeinterviews.

Undersøgelsen er relevant for fagfolk og politikere på børn- og ungeområdet.

Formål og baggrund

Det har været en politisk målsætning at styrke indsatsen for børn udsat for vold i hjemmet i Københavns Kommune. Børne- og Ungdomsudvalget i Københavns Kommune har derfor ønsket en undersøgelse af børns oplevelser af vold i hjemmet.

Undersøgelsen har haft til formål at:

- Afdække omfang og karakter af børns oplevelser af vold i hjemmet
- Afdække hvordan lærere, pædagoger og sundhedsplejersker mm. håndterer sager, hvor børn oplever vold i hjemmet
- Komme med anbefalinger til en styrket indsats for børn udsat for vold i hjemmet.

Resultater

Nedenfor er nævnt nogle af undersøgelsens hovedresultater.

Voldens omfang og karakter:

- 19 % af børnene har været udsat for vold
- 17 % af børnene har oplevet at andre i familien udsættes for vold
- Godt en tredjedel af de børn, som har været udsat for vold, svarer, at det er sket mange gange
- 12 % af undersøgelsens børn er blevet slået med flad hånd i hjemmet
- 5 % af undersøgelsens børn er blevet slået med en genstand i hjemmet

- Drengene og piger oplever lige meget vold i hjemmet
- Det er mest faderen, der udøver vold, og vold er mest udbredt i familier med arbejdsløse forældre og familier med etnisk minoritetsbaggrund
- Kun ca. 3 % af børnene, der har været udsat for vold i hjemmet, har talt med de voksne i skolen om det. Årsagen er bl.a., at børnene er bange for, at familien vil få problemer

Hvad gør skolerne?

- Skolerne gør ikke nok for at opdage børn, som oplever vold i hjemmet, og der er i skolerne ikke nok viden og opmærksomhed på signaler, som sendes fra børn i voldsramte familier
- Skolerne har meget lidt kendskab til omfanget af vold mod børn i hjemmet
- Indenfor og på tværs af faggrupperne er der meget forskellige holdninger til om alle former for fysisk afstraffelse kan defineres som vold
- Skolerne reagerer aktivt og dækkende på konkret viden om vold mod børn i hjemmet men ikke på udokumenteret bekymring om vold i hjemmet

Fremgangsmåde, metode og teori

LG Insight har gennemført undersøgelsen i perioden august-oktober 2009.

Undersøgelsen bygger på følgende metoder:

- Spørgeskemaundersøgelse

Der er gennemført en spørgeskemaundersøgelse blandt 3059 børn/unge på 5.-9. klassetrin i Københavns Kommune. Knap 2800 børn har deltaget i spørgeskemaundersøgelsen.

- Personlige interviews og fokusgruppemøder

Der er gennemført 25 personlige interviews og fokusgruppemøder med ansatte på 11 skoler i Københavns Kommune. I alt har 75 fagfolk været inddraget i undersøgelsen.

- Materiale/litteraturstudie

Der har i undersøgelsen været inddraget forskningslitteratur, retningslinjer og metodemanualer.

LG Insight vurderer at undersøgelsen er repræsentativ for Københavns Kommune.

Definition af vold

Vold defineres i undersøgelsen som følger:

"Vold kan defineres som enhver bevidst handling eller trussel rettet mod en anden person, som er egnet til at krænke personens integritet eller skræmmer, smerter eller skader personen."

Perspektivering og anbefalinger

Undersøgelsen viser, at mange børn i Københavns Kommune oplever vold i hjemmet, og at volden har en alvorlig karakter.

Der fremstilles i undersøgelsen forskellige anbefalinger til en styrket indsats for børn udsat for vold i hjemmet i Københavns Kommune:

- Styrke fagfolks kompetencer i forhold til at opdage volden

Lærere, pædagoger mm. skal blive bedre til at være opmærksom på udsatte børn. Herunder observere signaler og få spørgeteknikker til at afdække vold i samtaler med børn og forældre.

- Fælles holdninger til vold blandt fagfolk

Alle ansatte på skoler og institutioner skal møde forældre og børn med samme holdning til vold. Al vold skal modgås af reaktion, og der skal handles på både viden og bekymring om vold i hjemmet.

- Generelle anvisninger på god praksis og indsatser

Der bør udarbejdes fælles retningslinjer for, hvordan skoler og institutioner skal handle i sager om viden/bekymring om vold mod børn.

- Tilbud til familier med vold

Der bør udvikles tilbud til forældre med få forældrekompetencer, og som udøver vold mod deres børn. Det kan være individuelle samtaler eller andet, så disse mødes med tilbud om hjælp.

- Handlingsplan for familier med etnisk minoritetsbaggrund

Der bør udarbejdes en handlingsplan mod vold betinget af opdragelseskulturelle normer. Gennem dialog og forskellige tilbud skal brug af vold som opdragelsesform ændres i familier med etnisk minoritetsbaggrund.

- Skolerne skal tale mere om vold med børnene og forældrene

Vold i hjemmet er tabuiseret - også i skolerne. Lærere, pædagoger mm. skal tale mere - og mere åbent - om vold med børnene og forældrene.

- Det tværfaglige arbejde skal styrkes

Aktører i skoler, institutioner og på socialcentre skal arbejde tættere sammen lokalt og i højere grad udveksle viden og drøfte indsatser.

- Større samarbejde skolerne imellem

Undersøgelsen viser, at nogle skoler har fundet løsninger på problemer med vold i hjemmet. Videndeling og erfaringsudveksling kunne være godt.

Mere viden

[SISO - Videnscenter for sociale indsatser ved vold og seksuelle overgreb mod børn](http://www.socialstyrelsen.dk/iso) (<http://www.socialstyrelsen.dk/iso>)

[SISO's Inspirationskatalog til udarbejdelse af skriftligt kommunalt beredskab](http://shop.socialstyrelsen.dk/products/seksuelle-overgreb-og-fysisk-psykisk-vold) (<http://shop.socialstyrelsen.dk/products/seksuelle-overgreb-og-fysisk-psykisk-vold>)

[LOKK](http://www.lokk.dk/) (<http://www.lokk.dk/>)

[Børnerådet](http://www.boerneraadet.dk/) (<http://www.boerneraadet.dk/>)

[Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress](http://www.nkvts.no/Pages/Index.aspx) (<http://www.nkvts.no/Pages/Index.aspx>)

Printet: 26.08.2013

Publiceret: 26.08.2013

Sidst opdateret: 26.08.2013 kl. 11:28

Socialstyrelsen
Edisonsvej 18. 1.
5000 Odense C

Telefon: 72 42 37 00
info@socialstyrelsen.dk

EAN-nr.: 5798000354838
CVR-nr.: 26144698